

SVEUČILIŠTE
JOSIPA JURJA
ŠCROSSMAYERA
U OSIJEKU

FILOZOFSKI
FAKULTET

**(SAMO)ANALIZA STUDIJSKOG PROGRAMA
DVOPREDMETNOG PREDDIPLOMSKOG I
DIPLOMSKOG STUDIJA FILOZOFIJE**

Nositelj studija:
Filozofski fakultet u Osijeku
Lorenza Jägerova
Tel. 031 211400

Odobrio voditelj Odsjeka
Izv.prof.dr.sc. Vladimir Jelkić

Analizu izradili:
Doc.dr.sc. Marijan Krivak
Doc.dr.sc. Željko Senković

Grafička obrada
Ivan Nećak

S a d r Ź a j

1. Opravdanost izvođenja studijskog programa	4
2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno Filozofskog fakulteta	5
3. Prikladnost naziva studijskog programa i ishoda učenja koji su definirani u studijskom programu	6
4. Struktura studijskog programa	6
5. Kolegiji u studijskom programu	7
6a. Studenti	8
6b. Nastavnici	11
6c. Prostor, oprema i novčana sredstva koja su potrebna za izvođenje studijskog programa	12
6d. Suradnja s drugim ustanovama	12
7. Razina usporedivosti studijskog programa s akreditiranim srodnim studijskim programom u Hrvatskoj i u zemljama EU.	12
8. Planovi za poboljšanja	13

1. Opravdanost izvođenja studijskog programa

Interes za studij filozofije u razdoblju od akademske godine 2006./2007. do 2008./2009. bio je velik, što je vidljivo iz omjera prijavljenih i upisanih studenata (u kombinacijama sa studijima povijesti, pedagogije, hrvatskim jezikom i književnosti, engleskim jezikom i književnosti):

Naziv studijskog programa	Druga bolonjska generacija (god. upisa 2006./2007.)							
	Redoviti studenti		Izvanredni studenti (ako ima)		Završena srednja škola (samo upisani redoviti)			
	Prijavljeni	Upisani	Prijavljeni	Upisani	Gimnazija		Strukovna šk.	
					Broj	Prosj. ocjena	Broj	Prosj. ocjena
Filozofija i pedagogija	806	7	-	-	7	3,840	0	0
Filozofija i hrvatski jezik i književnost	24	13	-	-	10	4,300	3	5,000
Povijest i filozofija	31	14	-	-	14	4,283	0	0

Naziv studijskog programa	Treća bolonjska generacija (god. upisa 2007./2008.)							
	Redoviti studenti		Izvanredni studenti (ako ima)		Završena srednja škola (samo upisani redoviti)			
	Prijavljeni	Upisani	Prijavljeni	Upisani	Gimnazija		Strukovna šk.	
					Broj	Prosj. ocjena	Broj	Prosj. ocjena
Filozofija i pedagogija	40	11	-	-	11	4,81	0	0
Filozofija i hrvatski jezik i književnost	57	9	-	-	8	4,750	1	4,000
Povijest i filozofija	69	12	-	-	12	4,500	0	0

Naziv studijskog programa	Četvrta bolonjska generacija (god. upisa 2008./2009.)							
	Redoviti studenti		Izvanredni studenti (ako ima)		Završena srednja škola (samo upisani redoviti)			
	Prijavljeni	Upisani	Prijavljeni	Upisani	Gimnazija		Strukovna šk.	
					Broj	Prosj. ocjena	Broj	Prosj. ocjena
Filozofija i pedagogija	76	18	-	-	18	4,20	0	0
Filozofija i hrvatski jezik i književnost	0	0	-	-	0	0	0	0
Povijest i filozofija	52	14	-	-	13	4,461	1	4,000
Filozofija i engleski jezik i književnost	83	18	-	-	18	4,60	0	0

Društvena potreba za kadrovima koji se obrazuju prema preddiplomskom programu nije lako utvrdiva, a čini se da je tržište rada zainteresirano za ove kadrove tek po završetku diplomskog studija filozofije. Općepoznato je da je u zadnje vrijeme smanjen/zaustavljen primitak novih ljudi u javne i državne službe, što zasigurno utječe i na zapošljavanje ovog humanističkog profila.

2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno Filozofskog fakulteta

Studijski program filozofije je u svim glavnim točkama u skladu s njemu nadređenim institucionalnim smjernicama o razvoju i kvaliteti.

- Znanstveno-istraživačka djelatnost na Odsjeku za filozofiju je intenzivna; u nju su uključeni nastavnici i asistenti.
- Povijesno-problemskim pristupima, te metodički primjereno, studenti se osposobljavaju za stručno izvođenje nastave.
- Konstantno se nabavlja klasična i suvremena filozofska literatura u knjižnici FF OS, potrebna za naš studij i dodatno znanstveno istraživanje.
- Uključeni smo u izdavačku djelatnost našeg fakulteta.
- Suradujemo s Odsjekom za filozofiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Naši zaposlenici redovito napreduju u viša znanstveno-nastavna zvanja.
- Pratimo najbolje studente i u svrhu možebitnog zapošljavanja na ovoj instituciji.

3. Prikladnost naziva studijskog programa i ishoda učenja koji su definirani u studijskom programu

Preddiplomski studij daje pravo na naziv sveučilišni prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) filozofije, a završetkom diplomskog studija stječe se naziv: magistar/magistra filozofije. Ti nazivi su prikladni, kao i razina studija, koja je u potpunosti u skladu s preporukama Hrvatskog filozofskog društva.

Ishodi učenja pojedinih kolegija u skladu su s potrebama i očekivanjima nastavnih planova i programa za gimnazije i strukovne srednje škole. K tome, kod nas se posebice intenzivno proučavaju upravo oni kolegiji koji su temelj predmetima koji se poučavaju u školama. Primjerice, logika je jedan od kolegija koji su dobili dosta prostora u studijskom programu, a svojim suvremenim tezarijem paradigma je naše intencije da u nastavi pratimo istraživačku razinu koja odgovara modernom stanju istraživanja u pojedinoj filozofskoj disciplini.

4. Struktura studijskog programa

Predloženi studijski program u skladu je s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno predlagatelja studijskog programa. Razina predloženog studijskog programa usporediva je s razinom akreditiranih srodnih studijskih programa u zemljama EU. Nažalost, vertikalna mobilnost studenata u nacionalnom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja još uvijek nije osigurana.

Ishodi učenja definirani su u skladu sa zahtjevima strukovnih udruženja i tržišta rada što jamči buduću zapošljivost završenih studenata.

Sadržaj studijskog programa, nastavne metode i studentsko opterećenje osiguravaju stjecanje definiranih izlaznih znanja, vještina i kompetencija.

Naziv studijskog programa, naziv koji se stječe po završetku studijskog programa kao i razina predloženog studijskog programa u skladu su s preporukama strukovnih udruga.

ECTS bodovi omogućavaju nacionalnu i međunarodnu mobilnost.

Studijski program sadrži jasno određene kvote, uvjete i kriterije upisa studenata.

S obzirom na kapacitiranost znanstveno-nastavnog i suradničkog osoblja broj kolegija u studijskom programu jest dovoljan, ali bi, pogotovo što se tiče izbornih kolegija – u optimalnim uvjetima – mogao biti i veći.

U studijskom programu preddiplomskog studija filozofije omjer obveznih i izbornih kolegija jest 14:13 u korist obveznih kolegija.

U studijskom programu diplomskog studija filozofije omjer obveznih i izbornih kolegija jest 6:7 u korist izbornih kolegija.

Omjer ECTS bodova između obveznih i izbornih kolegija jest primjeren.

Broj izbornih kolegija još uvijek nije dovoljan da bi studenti doista imali izbor kada biraju one kolegije koje bi htjeli slušati.

Kolegiji su, uglavnom, dobro raspoređeni po semestrima.

5. Kolegiji u studijskom programu

Opis pojedinog kolegija sadrži sve potrebne elemente. Stoga su i ishodi učenja jasno i prikladno definirani i u skladu su s opisom sadržaja kolegija te metoda poučavanja i metoda vrjednovanja stečenih kompetencija.

Sadržaj kolegija opisan je prema ključnim tematskim područjima. Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Odnos između teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija jest primjeren. Suvremena postignuća iz adekvatnog predmetno-znanstvenog područja uključena su u sadržaj pojedinog kolegija.

U obveznoj literaturi za polaganje ispita zastupljena je recentna literatura.

Metode poučavanja i vrednovanja u skladu su sa sadržajem kolegija.

Opis stjecanja ECTS bodova tek trebamo precizno predočiti.

No, ECTS bodovi su dobro određeni s obzirom na opterećenje studenata koje proizlazi iz opisa kolegija, tj. pridijeljeni su na način da definiraju sve obveze studenata.

Metode poučavanja su odgovarajuće.

Metode vrjednovanja odgovarajuće su. Kriteriji vrjednovanja dostupni su studentima koji redovito pohađaju nastavu na određenim kolegijima. Transparentan im je popis literature koju morati svladati kako bi uspješno položili ispit na pojedinom kolegiju.

Formativno vrjednovanje prisutno je kroz ispitivanje aktivnosti studenata tijekom predavanja na određenom kolegiju, ali i kroz pismeno kolokviranje, dakle svladavanje pojedinih segmenata predavane građe.

S obzirom na specifičnost studija filozofije, nikako ne smije biti preskočen usmeni dio ispita, jer se jedino na taj način vidi osposobljenost studenata za samostalno filozofsko (kritičko) promišljanje.

6a. Studenti

Prolaznost

	Druga bolonjska generacija (god. upisa 2006./2007.) - 1. nastavna godina				
Naziv studijskog programa	Broj upisanih studenata (god. upisa 2006./2007.)	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Prosječna ocjena u studiju
Filozofija i pedagogija	12	1	0	11	4,20
Hrvatski jezik i književnost i filozofija	13	2	4	7	3,51
Povijest i filozofija	14	2	0	12	3,23

	Druga bolonjska generacija (god. upisa 2006./2007.) - 2. nastavna godina				
Naziv studijskog programa	Broj upisanih studenata (god. upisa 2006./2007.)	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Prosječna ocjena u studiju
Filozofija i pedagogija	11	0	0	11	4,20
Hrvatski jezik i književnost i filozofija	7	0	0	7	3,51
Povijest i filozofija	12	0	0	12	3,21

	Druga bolonjska generacija (god. upisa 2006./2007.) - 3. nastavna godina				
Naziv studijskog programa	Broj upisanih studenata (god. upisa 2006./2007.)	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Prosječna ocjena u studiju
Filozofija i pedagogija	11	0	0	11	4,16
Hrvatski jezik i književnost i filozofija	7	0	0	7	3,72
Povijest i filozofija	10	0	0	10	3,45

Treća bolonjska generacija (god. upisa 2007./2008.)- 1. nastavna godina					
Naziv studijskog programa	Broj upisanih studenata (god. upisa 2006./2007.)	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Prosječna ocjena u studiju
Filozofija i pedagogija	11	0	0	11	4,44
Hrvatski jezik i književnost i filozofija	9	2	1	6	3,45
Povijest i filozofija	12	0	2	10	3,34

Treća bolonjska generacija (god. upisa 2007./2008.)- 2. nastavna godina					
Naziv studijskog programa	Broj upisanih studenata (god. upisa 2006./2007.)	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Prosječna ocjena u studiju
Filozofija i pedagogija	11	0	0	11	4,28
Hrvatski jezik i književnost i filozofija	6	0	1	5	3,55
Povijest i filozofija	10	0	1	9	3,60

Treća bolonjska generacija (god. upisa 2007./2008.)- 3. nastavna godina					
Naziv studijskog programa	Broj upisanih studenata (god. upisa 2006./2007.)	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Prosječna ocjena u studiju
Filozofija i pedagogija	11	-	-	-	-
Hrvatski jezik i književnost i filozofija	5	-	-	-	-
Povijest i filozofija	9	-	-	-	-

Četvrta bolonjska generacija (god. upisa 2008./2009.)- 1. nastavna godina					
Naziv studijskog programa	Broj upisanih studenata (god. upisa 2006./2007.)	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Prosječna ocjena u studiju
Filozofija i pedagogija	18	0	0	18	3,88
Engleski jezik i književnost i filozofija	18	6	0	12	3,57
Povijest i filozofija	14	0	0	14	3,47

Četvrta bolonjska generacija (god. upisa 2008./2009.)-2. nastavna godina					
Naziv studijskog programa	Broj upisanih studenata (god. upisa 2006./2007.)	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Prosječna ocjena u studiju
Filozofija i pedagogija	18				
Engleski jezik i književnost i filozofija	12				
Povijest i filozofija	14				

Preddiplomski studij završilo 62 studenta (do 1.07.2010.)

Diplomski studij

1. generacija (2008./2009.)

Naziv studijskog programa	Broj upisanih studenata (god. upisa 2006./2007.)	Broj studenata koji su ostvarili do 1/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili od 1/3 do 2/3 mogućih ECTS bodova	Broj studenata koji su ostvarili više od 2/3 mogućih ECTS bodova	Prosječna ocjena u studiju
Filozofija i pedagogija	5	0	0	5	4,58
Engleski jezik i književnost i filozofija	4	0	0	4	4,29
Povijest i filozofija	13	0	0	13	4,06
Hrvatski jezik i književnost i filozofija	6	0	0	6	4,79

Svi su upisali 2. godinu diplomskoga studija 2009./2010., a on toga je diplomiralo (do 15.07.2010.) 12 studenata.

Studijski program filozofije upisuju studenti raznih profila. S obzirom na upisne kvote, svake je godine vrlo velik interes za studij filozofije.

Ipak, najveći broj studenata zainteresiranih za ovaj studijski program potječe iz gimnazija. Otprilike 2/3 prijavljenih studenata na studijski program filozofije jest ženskog spola, a 1/3 muškoga. Na studij se gotovo isključivo prijavljuju domaći studenti, stranih studenata gotovo da i nema. Dob u kojoj se studenti prijavljuju jest između 18 i 19 godina (do 20).

Profil studenata svakako utječe na kvalitetu izvedbe studijskog programa.

Iako bi se moglo ocijeniti kako su predznanja studenata upisanih na preddiplomske studije uglavnom dostatna za praćenje nastave, razlike između prosječnih ocjena studenata koji dolaze iz gimnazija i onih koji dolaze iz strukovnih škola, upućuju na potencijalnu neujednačenost u predznanju te dvije skupine studenata. Navedena razlika je nešto manje izražena na samome studiju filozofije.

Razlozi predugog i neuspješnog studiranja su prije svega financijski i privatni.

6b. Nastavnici

Broj stalno zaposlenih nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju jest 3, a u suradničkom zvanju 4.

Navedeni broj nastavnika omogućuje kvalitetno izvođenje studijskog programa, ali će se sve još popraviti relativno skorim doktoriranjem zaposlenih asistenata, te i smanjivanjem broja vanjskih suradnika kojih sada ima 11.

Znanstvena se djelatnost potvrđuje objavljivanjem znanstvenih radova, te sudjelovanjem u radu znanstvenoistraživačkih projekata. Profesori Odsjeka za Filozofiju voditelji su jednog projekta, i to: Bioetika i filozofija povijesti (voditelj izv. prof. dr.sc. Vladimir Jelkić)

Provedenom kratkom anketom i intervjuom doznaje se da su studenti uglavnom zadovoljni studijskim programom. Kao najveći značaj ističu raznolikost kolegija, zanimljive predavače, različite dodatne aktivnosti u okviru obvezne nastave, ali i izvan nje. Od nedostataka ističu premali broj izbornih kolegija, neodgovarajući prostor u kojemu se izvodi nastava te neusklađenost u zahtjevima nekih kolegija s Bolonjskim procesom.

Opterećenje pojedinih nastavnika u nastavi je prilično veliko, ali se ide ka balansiranju istog da se oslobodi prostor za sve potrebne aktivnosti (priprema za nastavu, konzultacije, praćenje studenata, ispiti, mentorstvo, znanstveni rad).

6c. Prostor, oprema i novčana sredstva koja su potrebna za izvođenje studijskog programa

Sa dosadašnjim sredstvima uspješno se izvodi nastavni program filozofije. Značajan problem predstavlja nedostatak predavaonica. To uvjetuje i probleme s rasporedom sati, na što se često studenti žale. Također, nastavnički kabineti su pretrpani, neprikladni za konzultacije i znanstveni rad. Kada dođe do preseljenja Učiteljskog fakulteta, situacija će biti potpuno drugačija, puno povoljnija.

Fakultet kontinuirano, sukladno dobivenim sredstvima, nabavlja informatičku opremu. Studenti mogu u jednoj prostoriji knjižnice koristiti 10 kompjutora. Međutim, adekvatan prostor za studijski rad studenata zasada ne postoji na ovoj instituciji.

Stručna literatura s područja filozofije je u zadnjih par godina dosta nabavljana, ali još uvijek smo deficitarni, pogotovo za neke često tražene naslove, od kojih je dostupan minimalan broj primjeraka.

Zgrada FF ima 21 učionicu, 47 kabineta za nastavnike, 2 informatičke učionice, svečanu dvoranu, knjižnicu s čitaonicom i knjižnicu s čitaonicom za strane jezike, tiskaru, jednu sobu za Studentski zbor, studentsku kantina i službene prostorije. Unutrašnji je prostor zgrade temeljito obnovljen (učionice, hodnici, kabineti, struja, voda, sanitarni čvorovi), oplemenjen je i okoliš (zelenilom i cvijećem), a za druženje je u dvorištu uređena sjenica s cvijećem.

6d. Suradnja s drugim ustanovama

Filozofski fakultet u cjelini već dugo održava suradnju s nizom fakulteta u zemlji i inozemstvu, i to na razini zajedničkih projekata, znanstvenih skupova, stvaranjem zajedničkih zbornika radova. U tijeku su pripreme koje bi trebale dovesti do povećane razmjene nastavnika i suradnika (potpisivanje bilateralnih ugovora, ERASMUS program i sl.). Odsjek za filozofiju zasada je razvio uspješnu suradnju poglavito s Odsjekom za filozofiju FF ZG.

7. Razina usporedivosti studijskog programa s akreditiranim srodnim studijskim programom u Hrvatskoj i u zemljama EU.

Studijski program filozofije na FF OS sačinjen je u suradnji s Odsjekom za filozofiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Ti su programi visoko konvergentni, ali slično vrijedi i ako se usporedimo s većinom ostalih studijskih programa u RH. Također, načelo srodne

disciplinarne podjele vrijedi i u europskim studijskim programima filozofije. Smatramo da je programska usporedivost tolika da svakako omogućuje razmjenu studenata.

8. Planovi za poboljšanja

Odsjek za filozofiju FF OS ima nekoliko asistenata koji su u završnom postupku doktorskog studija. Vrlo brzo uslijedit će i njihov izbor u znanstveno-nastavna zvanja, čime ćemo automatski moći smanjiti broj vanjskih suradnika. Na taj način ćemo riješiti jedan od svojih ključnih problema.

K tome, potrebno je pročitati izvedbeni plan nastave, napraviti reviziju obvezne i dodatne literature, osuvremeniti je ondje gdje to nije učinjeno. Također, treba preispitati konvergenciju zahtjevnosti pojedinih kolegija (s obzirom na literaturu, ali i druge aspekte), sukladno ETCS bodovima, da se izbjegne neravnomjerna opterećenost studenata. Dostupnost nastavnika i kroz aktualizaciju mentorstva studentima, jedan su od slijedećih zadataka koji će pridonijeti poboljšanju stanja na Odsjeku za FF OS.

Osijek, 16.srpanj 2010. godine